

[Aksel Larsen.]

på en kommissionsbetænkning af 1942, der igen byggede på undersøgelser, der var foretaget endda nogen tid før. Og lovforslaget blev fremlagt for folketinget på en måde, så selv de, der havde betæneligheder — og der var folketingsmedlemmer, der havde betæneligheder — lod sig overbevise af en kategorisk erklæring fra vandbygningsvæsenet og ministeren om, at der ikke måtte pilles ved lovforslaget, der måtte ikke ændres en detalje, det skulle gennemføres som en helhed, ellers ville det være fuldkommen uforsvarligt og ødelæggende for landet i almindelighed og for Jylland i særdeleshed. Under disse vilkår vedtog folketinget lovforslaget. Der var kalkuleret med en udgift på ca. 100 mill. kr., men vi, der var inde i arbejdet, vidste jo godt, at inden det blev færdigt, ville det koste mindst det dobbelte. Ikke desto mindre skulle det gennemføres.

Og så er jeg nødt til at gå tilbage i historien. Se, det folketingsudvalg, der blev nedsat om Thyborønloven af 1946, rejste til Thyborøn og Agger for at se på forholdene, og det samme gjorde et landstingsudvalg, der blev nedsat, før loven kom til landstinget, for at også landstinget kunne være orienteret. Det, man dér fik forklaret, underbyggede tilsyneladende ministerens og vandbygningsdirektørens argumenter for loven, og man lod sig altså overbevise om, at der ikke var andet at gøre end at bygge dæmninger og gennemstrømningssluse og skibsfartssluse og to store dækmoler og så håbe på, at det gik. Men sandheden er — og den kan vel i hvert fald fortælles nu 24 år efter — at det af ministeren og vandbygningsdirektøren var blevet forbudt vandbygningsvæsenets ingeniører i distriktet deroppe at fortælle deres mening om sagen til folketingsudvalget, som derfor ikke fik det, man kalder de relevante oplysninger. Vandbygningsvæsenets sagkyndige ved Thyborøn frarådede projektet, anså det for at være forkert og mente, at man kunne klare sig med en anden løsning. Men dette fik folketinget ikke at vide.

Jeg drager dette frem, fordi der er grund til at sige det i det danske folketing. Folketinget kan naturligvis ikke på alle områder have sagkyndige, som er i stand til at afgive et endeligt votum om den rigtige tekniske løsning af et problem. Folketinget må stole

på teknikere og eksperter, men det må have ret til fra ministerens eller ministeriets side at få forelagt alle oplysninger, der kan tjene til at belyse problemet, og det fik folketinget ikke i spørgsmålet om Thyborøn. Kan- ske jeg fik dem, men jeg ville have bragt de pågældende embedsmænd i uhyre vanskeligheder, hvis jeg havde givet mig til at drage deres oplysninger konkret frem og nævne deres navne, derfor gjorde jeg det ikke, men tænkte mig, at man vel kunne klare sig med argumenter over for folketinget. Det viste sig, at det kunne man ikke.

Jeg havde bl. a. dette argument — det står i den betænkning, vi afgav fra mit daværende parti:

„Det er en kendsgerning, at der i 5 år ikke har været foretaget dybdepejlinger ud for Thyborøn, således at man ganske savner grundlag for en bedømmelse af, hvorvidt det i 1942 udarbejdede projekt også nu er forsvarligt eller blot gennemførligt, og alene af den grund burde lovforslagets gennemførelse udsættes, indtil sådanne supplerende undersøgelser er foretaget.“

Jeg sagde videre:

„Mindretallet anser det for rimeligt, at man først og fremmest benytter sommermånederne til foreløbige bundundersøgelser ved Agger og i øvrigt til overvejelse af en samlet løsning af hele vestkyst- og Limfjordsspørgsmålet og anser det derfor for rigtigst *ikke* at fremme lovforslaget på nuværende tidspunkt.“

Sagen var, at man byggede på gamle undersøgelser, og så havde man lavet sig en teori om dybdernes indrykning mod kysten, men man nægtede at undersøge det. Man havde ikke siden før krigen foretaget så meget som et spadestik i sandet deroppe for at undersøge, hvordan det gik med vanddybderne. Man ville ikke, og så fik man folketinget lokket til at vedtage denne aldeles urimelige og, som det nu viser sig, fuldkomment forkerte lov.

Ministeren siger i sin fremsættelsestale, at det bl. a. var på grund af efterkrigstidens økonomiske vanskeligheder, at arbejdet ikke blev fremmet i det oprindeligt forudsatte tempo. Jeg tror, ministeren dér tager fejl. Det drejede sig ikke om økonomiske vanskeligheder, det drejede sig om, at der ret kort tid efter, at Thyborønloven var